

2020-04-23

Diarienummer: Ä 2020-60

Infrastrukturdepartementet

Remiss av SOU 2019:63 Mer biogas! För ett hållbart Sverige

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas – ett Sverige med fler företag som vill kan och vågar. I detta arbete är enkla och tydliga regler utifrån företagens behov samt förutsättningar för företagande på likvärdiga villkor i fokus för Tillväxtverket.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverkets ställningstagande

Utredningen ställer upp ett nationellt mål för biogas i energisystemet till 2030 med 10 TWh, vilket är sju gånger så mycket som idag. Därav avser 7 TWh gas från rötning, övrigt från förgasning. Vidare har utredaren delat upp produktionsstödet och ger specifika premier för uppgradering och förvätskning. På så sätt går det att styra stöden dit där biogasen ger högst klimateffekt, dvs till sektorer där klimatutsläppen står stilla i dag, tunga transporter och industrin.

Tillväxtverket tillstyrker i stort utredningens förslag som syftar till att bygga ut produktion och användning av svensk biogas. Detta bidrar till att Sverige kan befästa sin position som producent av fordonsbränsle och är avgörande för att matavfall ska kunna tas till vara både som näring och energi. Det finns skäl att följa upp om nivån på stödet är tillräcklig i jämförelse med billigare importerad biogas och därmed förhindra att slå undan benen för inhemska satsningar.

Emellertid har efterfrågan från biogasbilar avstannat och utbudet avtar. Mer eller mindre samtliga stora biltillverkare har nu pausat nyproduktionen för gasbilar pga. att den aldrig nått de volymer som krävs för massproduktion i bilfabriker. Det är således osäkert hur den framtida efterfrågan ser ut på biogas inom transportsektorn och om det finns en infrastruktur för avsättning av en ökad produktion av biogas.

Det finns ett stort vägval som utredningen pekar på. Det handlar om att ersätta en stor andel importerad och redan subventionerad gas från Danmark via västsvenska gasnätet med inhemskt producerad dito genom att subventionera mera. Utredningen pekar på olika alternativ, men inget av alternativen löser alla problem att få grönare produkter och produktion över hela landet. Biogas lämpar sig främst för kortare transporter inom storstäder och något längre sträckor i glesare regioner.

Tillväxtverket anser att man bör undersöka möjligheten att satsa på gröna subventioner för produktion nära storstad och att man kan tänka sig en annan lösning för icke urbana områden. Därmed finns möjlighet att skapa småskalig produktion och

därmed kunna tanka gasfordon i större delen av vårt land vilket inte är fallet nu. Det innebär kanske då att biogasproduktion i glesbygd tillåts ha mer inblandning från lokala producenter för att skapa så cirkulär produktion som möjligt.

Tillväxtverket föreslår vidare att man bör undersöka möjligheten till att lokalt producerad och använd Biogas enligt cirkulär ekonomi bör ges fördelar gentemot Gröngas, som i bästa fall är ursprungsmärkt Biogas transporterad och utblandad i ett gasnät där också fossilgas transporteras. Gröngas ger inte samma cirkuläritet som lokalt producerad Biogas av lokalt bioavfall där både biogas och restprodukter (ekologisk gödsel etc) används lokalt. Det är därför rimligt att värdera "Cirkulär Ekonomi" i förslaget för Biogasstöd. Det vore också lämpligt att precis som i Nederländerna skydda begreppet Biogas gentemot Gröngas enligt beskrivningen ovan. Detta skulle gynna småskaliga producenter som vill etablera sig i glest befolkade områden för att ta hand om de lokala bioavfallsflödena.

Olika definitioner skulle kunna leda till att få igång mer småskalig produktion i hela landet som inte konkurrerar ut befintliga tillverkare med subventionen. Frågan om inhemsk eller regional produktion av metangas är rimligt att ställa sig när vi skall ställa om till grönare fordonsbränslen och minska beroendet av utlandet och utlandets subventioner.

Sammantaget ställer sig Tillväxtverket bakom utredningens förslag, men anser att frågeställningarna ovan bör utredas vidare.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Tim Brooks.
Stefan Nordin har varit föredragande. I handläggningen har också enhetschef Annika Rosing och Andreas Ek deltagit.

Tim Brokks

Stefan Nordin